

faa noget Bederlag derfor gennem den kommunale Betsætning, og videre har det saa ofte været fremhævet, at denne Omstændighed har haft til Folge, at man paa mange Steder har været nødt til mod sin Vilje at forhøje Hartkornskatten temmelig betydelig for dog at faa noget Bidrag af disse uden-
 sognsboende. — Men Erkendelsen af den mellemkommunale Betsætnings Nødvendighed, Trangen i saa Henseende medfører Nødvendigheden af Beregning af Nettoindtægten; skal den mellemkommunale Betsætning gennemføres, skal der ogsaa tilvejebringes en Beregning af vedkommendes Indtægt. Men skal man ind paa en Beregning af vedkommendes Indtægt, bliver det derigennem mere nødvendigt at faa ensartede Regler for de forskellige Kommuner, og derved ledes man uvilkaarlig ind paa en Omordning af hele den kommunale Betsætning. Der har, som det høje Ting godt ved, forskellige Gange været gjort Forsøg paa at gennemføre den mellemkommunale Betsætning alene, men det har vist sig frugtesløst, det har vist sig umuligt at komme frem ad den Vej, det lader sig ikke gøre at tage den mellemkommunale Betsætning for, uden at man tager den personlige Kommuneskat i sin Helhed med i Betragtning. — Jeg skal ikke komme ind paa, hvad baade den højtærede Indenrigsminister og den foregaaende ærede Taler have omtalt, Nødvendigheden af at beskatte juridiske Personer. Det er jo ogsaa en gammel Grund, der er fremhævet saa ofte, at man har været ude af Stand til at beskaffe store Formuer og Værdier til Fordel for Kommunen, og det er en given Sag, at dersom der gives Beslighed til at beskaffe disse Værdier, vil det paa mange Steder medføre en Nedgang i Kommunens Udgifter for Kommunens øvrige Beboere.

Derimod er der et andet Forhold, som jeg dernæst skal gaa over til at omtale, nemlig Hartkornskatternes Uretfærdighed. Jeg ved heller ikke, at nogen har villet nægte Hartkornskatternes Uretfærdighed, jeg har ikke hørt nogen, der egentlig vil paastaa, at Hartkornet er et retfærdigt Skattegrundlag; det er jo en Kendsgerning, at Hartkornskatten staar ikke i noget virkeligt Forhold til Skatteevnen. Jeg skal ikke komme ind paa at belyse det nærmere ved Eksempler, ethvert af de ærede Medlemmer vil have let ved at finde en Mængde af Eksempler i saa Henseende. Men jeg skal sige, at hvad man end kan mene om gamle Skatter, ældre Skatter, der have været paalagte Hartkornet, saa er der næppe nogen, der vil forsvare, at man bliver ved at hobe ny Skatter paa dette uretfærdige Grundlag. Det bliver

mere og mere erkendt, mere og mere brændende, jo mere Kommunernes Betsætning i det hele stiger. Derfor er det et gammelt Spørgsmaal, dette at komme ind paa en Fiksering af Hartkornskatten. Det vare vi ogsaa inde paa i 1882—83; i dette Ting faldt der stærke Udtalelser, ikke imod Fikseringen — det tror jeg ikke — men imod at fiksere dem paa et fast Grundlag. Man krævede udførlige og sikre Oplysninger, forinden man gik til et saadant Skridt.

Der er en anden Omstændighed, som efter Krigen i 1864 gjorde alle disse Grunde, som jeg har nævnt — og der kunde ansføres adskillige flere — vægtigere, nemlig at man ved denne Krig brugte 70 Millioner; saa kom man ind paa i de følgende Aar, helt op i Halvfjerdsjerne, at fremsætte Nødvendigheden af ny Statskatter, og i disse 10 Aar — fra 1864—74 kan jeg gerne sige — var Spørgsmaalet om den kommunale Betsætning nøje sammenknyttet med Spørgsmaalet om en ny Statskat paa Indtægt, Formue og Beslighed. Jeg tror, det var en fortrinlig Tanke, man var inde paa den Gang, og jeg vilde ønske, at man kunde komme ind paa en lignende Tanke nu. Jeg ved, at Agraforeningen i sit Program har nævnt — i Forbigaaende ganske vist — en mulig Nødvendighed af en Indkomstkat. Jeg vilde nu ikke tale om en Indkomstkat, men i Lighed med, hvad der har været gjort gældende af Folketingets Udvalg i 1871, vilde jeg tale om en Skat paa Indtægt, Formue og Beslighed, og jeg vilde sige med Agraforeningen, at hvis vi kunde komme ind paa en ny Skat paa dette Grundlag, vilde jeg hilse det med Glæde, ikke fordi jeg er af den Mening, at der er nogen Trang til ny Indtægtskilder — det høje Ting kender jo nok min Opfattelse i den Henseende; jeg mener ikke, at der er nogen Grund til at spekulere paa ny Skatter — men fordi jeg vilde sætte Pris paa en Afløsning af adskillige ældre Skatter, Afløsning f. Eks. af Hartkornskatten eller i alt Fald en Del af den, Afløsning af en større Del af Forbrugsbetsætningen. Og for saa vidt noget saadant kunde lykkes, vilde jeg sætte Pris paa at komme ind paa en ny Statskat, en Skat paa Indtægt, Formue og Beslighed, og saa var det vel værdt at tage Sigte paa at lave ensartede Regler baade for denne Statskat og for den kommunale Betsætning, ganske paa samme Maade som man tænkte sig det udført fra 1867 til 1874. Efter disse mere almindelige Bemærkninger vil jeg tillade mig, at omtale nogle enkelte af Lovforslagets Bestemmelser. Jeg er enig i Bestemmelsen i § 1 a. om, at